

Langs den breeden gelen weg in de diepte, voorlangs den Heesberg, gaat een met vier paarden bespannen schijvenwagen; een eind er achter komen de werkers: eerst een dicht hoopje, en dan stuksgewijze wat trage achterblijvers.

Het zijn allemaal poppetjes, dwergachtige wezentjes en paardjes, door den grooten afstand. Ze verdrinken in de wijde ruimte. Afzonderlijke figuurtjes zijn niet terug te vinden, als men ze eenmaal uit het oog verloren heeft. Ze schijnen niet te vorderen.

Vooruit kronkelt zich de gele, zandige weg tegen den knobbel op, hier en daar verdwijnende achter een hooger heuveltje; op enkele punten een verbreding, een weer tot den hoofdweg terugkeerende vertakking, die een langwerpig eilandje van groene ericatakjes omsluit.

Langs dien weg nadert een troepje zwarte figuurtjes; voor hen uit een enkel. Langzaam naderen ze; want de afstand schijnt kort, doch is in werkelijkheid groot.

Collega Veltmans gaat de hei in, om ons doel op te nemen en te herstellen, en benijdt me, dat ik mijn portie achter den rug heb.

„Bonjour, amuseer je!”

„Idem!”

Ik knobbel den mullen zandweg op: het is een warme wandeling.

Ik ben nog niet tot de vestingbatterij genaderd, als het middagschot al valt.

In batterij rooilijn A is nog veel beweging: men is daar bezig, de vuurmonden in de richting te brengen voor het nachtelijk vuur van dezen avond.

In de cantine is de koffietafel nog niet afgeloopen, en nadat ik me versterkt heb met een paar harde broodjes en een portie koud vleesch van den vorigen dag, ga ik nog wat onder de warande zitten.

In de laagte liggen de stallen: lange houten gebouwen: uit een er van komen een paar dwergachtige bespanningen te voorschijn, die zich naar het verder gelegen laboratorium begeven, waarvoor eenige transportwagens in en naast elkaar gereden staan: wat naar links de roodsteen en witgepleisterde huisjes van den kampwachter, en andere autoriteiten, en de beneden-wacht; van daar met een zwaai de gele weg, die voert naar het stationnetje Elburg-Oldebroek, dat wit schittert in de zon, tegen den donkeren achtergrond van naaldhout. Langs den weg kruipt een zwarte, nauw zichtbare stip, met een dichte, geelgrauwe, nahangende stofwolk er achteraan; dat is de met vier paarden bespannen brik, die een of andere autoriteit van den trein gaat halen. Aan den horizon de stompe toren van Elburg, en een paar zwarte stipjes, die in de lucht schijnen te zweven, maar schuitjes zijn, voortdrijvende op de Zuiderzee, die met de lucht tot een zacht glinsterende, mat zilveren spiegel ineensmelt. En vlak voor ons het groote grasperk, met donkerroode, en witte, en helderroze geraniumbedden.

„Nu, bonjour lui, ik heb van middag niets te doen, en ga nog een beetje op den schimmel rijden.”

Ik sluit de gordijnen voor mijn krib, en word eerst wakker, als de etensbel aan de cantine voor de tweede keer luidt.

Amsterdam, September.